

Publieks- jaarverslag 2021

Samen vernieuwen en verbinden,
vastleggen en delen

Verzelfstandiging

Net als in 2020 leek, ook voor Het Flevolands Archief, 2021 vooral nog in het teken te staan van de pandemie en alle daarmee samenhangende beperkingen. Het Flevolands Archief heeft opnieuw maatregelen getroffen om werknemers te beschermen, de collectie veilig te bewaren en de dienstverlening zoveel mogelijk digitaal in te richten en, waar en wanneer mogelijk, fysiek te continueren op locatie.

Maar voor Het Flevolands Archief hadden we met nog een belangrijke verandering te maken: Eind 2020 is de samenwerking met Het Utrechts Archief (HUA) op het gebied van digitaal beheer, digitale dienstverlening, financiën en personeelsbeheer zoals gepland na vier jaar beëindigd. Per 1 januari 2021 is Het Flevolands Archief als een volledig zelfstandige organisatie verdergegaan.

In 2021 heeft Het Flevolands Archief gestuurd op herinrichten van processen om deze meer passend te maken bij de eigen organisatie. Dit heeft meer inspanning gekost dan we aanvankelijk hadden aangenomen. Inmiddels zijn er goede, constructieve stappen gezet, waardoor Het Flevolands Archief een steeds robuustere vorm kan aannemen.

Ontwikkelingen & hoogtepunten

Het Flevolands Archief is in 2021 op verschillende momenten in de lokale, regionale en landelijke media te horen, zien en lezen geweest, maar is ook aanwezig geweest met bijdragen bij (online) evenementen die binnen de branche georganiseerd zijn.

Uitwisseling van kennis

Kennisuitwisseling en samenwerking binnen de archiefwereld zien we als een van onze kerntaken. In 2021 stonden dan ook onder meer volgende activiteiten op onze agenda:

De AV-medewerker van HFA modereerde een panel op het symposium van AVA_Net, het kennisnetwerk voor audiovisuele collectiehouders in Nederland.

Voor DEN, het kennisinstituut voor digitale transformatie in de cultuursector, sprak directeur Marloes van der Sommen over de 'Trend des Tijds' tijdens het college 'Digitale Daadkracht – Digitaal Erfgoed Nederland'.

Archivaris Jacqueline Deknatel gaf voor het 'Kennisplatform Informatiehuishouding Overheden' een toelichting op haar afstudeerscriptie.

Archiefbeeld op TV

Verschillende regionale maar ook landelijke televisieprogramma's zoals 'Verborgen Verleden' en 'Hier zijn de van Rossems' wisten Het Flevolands Archief te vinden voor afbeeldingen en informatie uit de collecties van het archief.

Corona collectie

In januari 2021 werd door Omroep Flevoland nogmaals aandacht besteed aan de coronacollectie van Het Flevolands Archief.

Nieuwe collecties online

Er kwamen verschillende nieuwe collecties online, waaronder De Urker Courant, een digitale collectie kranten van 1912 tot en met 1936.

Openbaarheid van archieven

In januari 2021 besteedden we aandacht aan de *Openbaarheidsdag*, de dag waarop archiefstukken beschikbaar worden die voorheen niet of slechts beperkt konden worden ingezien.

Flevopoldercast

Vanaf november kwam onze podcast 'De Flevopoldercast' online. In deze podcastserie laten we ons publiek kennis maken met Het Flevolands Archief, komen we meer te weten over de Zuiderzeesteunwet en gaan we in op wat er allemaal komt kijken bij het maken van een polder.

Hybride archief

De hybride dienstverlening van Het Flevolands Archief werd in 2021 verder uitgebreid en verstevigd.

2021 in cijfers

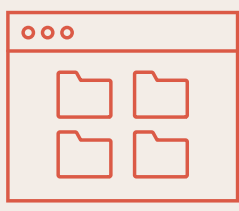
2.886 m

omvang fysiek archief

33 TB

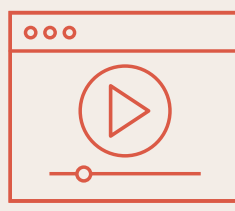
omvang digitaal archief

24

collecties online

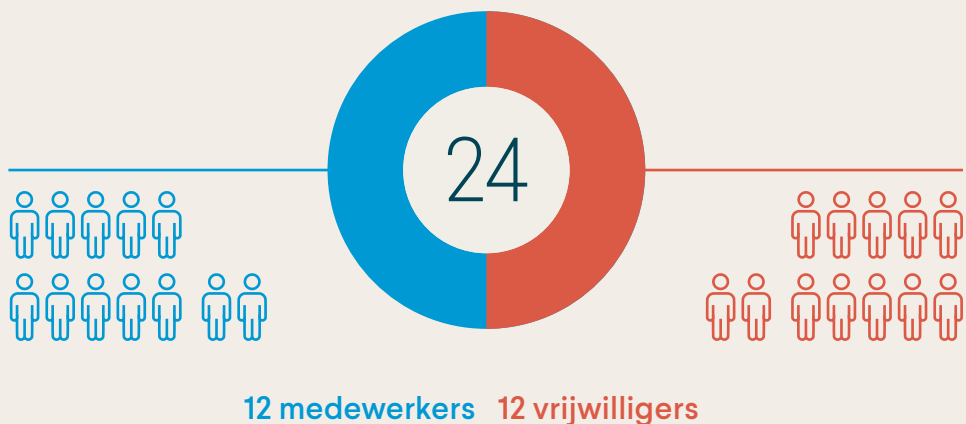
Er zijn in 2021 24 collecties online gegaan. Waaronder De Urker Courant, een krantenarchief van 1912 tot en met 1936.

4.599

views

Uit onze film- en video-collectie zijn in totaal 556 films 4.599 keer bekeken.

Publiek

In 2021 zijn 24 collecties online gegaan. De meest bijzondere collectie daarvan was De Urker Courant, een digitale collectie kranten van 1912 tot en met 1936.

Van onze [film- en videocollectie](#) werden van collectie 498 (Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders) en collectie 282 (VLOD) in totaal 556 films 4.599 keer bekeken.

Digitale kanalen

Het Flevolands Archief is aangesloten bij diverse platforms en levert daarnaast regelmatig materiaal aan 'Het Geheugen van Nederland'. Voor de thema's 'Leven met water' leverden wij een film uit de collectie van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders en voor het thema 'Wonen' leverden wij enkele foto's. De digitale collectie is in 2021 via zes digitale kanalen te bereiken geweest:

- + [Onze eigen website](#)
- + [Wiewaswie](#)
- + [Openarchieven](#)
- + [Archieven.nl](#)
- + [Veel Handen](#)
- + [Geheugen van Nederland](#)

Dienstverlening op afstand

- + De vragen per telefoon waren in 2021 met 20 vragen vrijwel gelijk aan 2020 toen er 21 vragen gesteld werden per telefoon. In 2019 werden er nog 36 telefonische vragen gesteld.
- + Het aantal vragen per e-mail is in 2021 afgenomen. In 2020 werden er 288 e-mails beantwoord, in 2021 waren het er nog maar 216. Het gaat hier niet alleen om vragen naar informatie, maar ook om het aanvragen van archiefstukken.
- + 26 vragen kwamen in 2021 via de chatfunctie binnen. In het laatste half jaar van 2020 waren dit 18 vragen. De vragenstellers gebruiken de chatfunctie voor hetzelfde soort vragen dat ze ook telefonisch zouden stellen. Een goede uitbreiding dus op onze bereikbaarheid.

Onze bekendheid op sociale media groeide

In 2021 startten wij met een LinkedInpagina voor Het Flevolands Archief. Op deze manier kunnen wij ook vakgenoten goed en snel bereiken. Naast de al bestaande sociale mediaplatforms is dit een waardevolle aanvulling om ons publiek te kunnen informeren.

58

facebookberichten. Het verhaal van Kees & Co Bolle over de avonturen van 4 leeuwenbeelden in de Noordoostpolder had het meeste bereik. We hebben 163 volgers.

83

tweets. We hebben 338 volgers, in 2020 waren dit er 286.

52

instagramberichten. We hebben 571 volgers tegenover 452 in 2020.

7

berichten zijn op LinkedIn geplaatst sinds onze start in november 2021. We hebben 41 volgers.

Website

In 2021 publiceerden we 13 nieuwsberichten op onze website. De berichten gingen onder meer over de aanwinst van het archief van Jan Bos, de podcast De Flevopoldercast en de dienstverlening in verband met de coronapandemie.

In 2021 waren er 12.860 bezoeken op onze website. Dit aantal is lager dan in 2020 toen de website 13.810 bezocht werd. De oorzaak hiervan ligt onder andere in het feit dat we geen grote voor het publiek aantrekkelijke collecties online hebben geplaatst.

Landarbeiderswoning aan de Baskenstraat in Dronten

Het verhaal van de 4 leeuwen

De 4 leeuwen gemaakt door Bert van Hove zijn rond 1882 geplaatst aan weerszijden van de grote sluis van het Merwedekanaal bij Zeeburg.

Deze leeuwen zijn geplaatst in 1952 ter gelegenheid van het 10 jarig bestaan van de Noordoostpolder op de Deel. De beelden waren al in 1949 in de polder en waren waarschijnlijk een geschenk van de stad Amsterdam. Vanaf 1952 sierden de 4 leeuwen op hoge sokkels op een pleintje aan de kop van het Lindelaantje op de Deel. De brug heet nog steeds de Leeuwenbrug.

In 1964 werden de leeuwen tijdelijk opgeslagen op de gemeentewerf aan de Nijverheidsstraat te Emmeloord. De carnavals vereniging “De Zotte Leeuwkes” uit Kraggenburg bedacht een oudejaarsstunt in het najaar van 1964. Zo ontstond aan de stamtafel bij Hotel van Saaze het idee om een van de leeuwen die jarenlang op de Leeuwenbrug hadden gestaan naar Kraggenburg te halen. De Kraggenburgers vonden die ene leeuw niet genoeg en in oudejaarsstijl stuurde Dorpsbelang een brief naar de Gemeente N.O.P. met het verzoek om een tweede leeuw. Enige tijd later beantwoorde de gemeente deze in de zelfde stijl en de komst van de tweede leeuw naar Kraggenburg werd een feit.

Dorpsbelang Tollebeek deed op 23 maart 1965 een verzoek aan de Gemeente of ze de twee overgebleven leeuwen bij hun dorp mochten plaatsen. De Gemeente wilde dit niet omdat ze plannen hadden de leeuwen bij het nieuwe politiebureau aan het Harmen Vissersplein te plaatsen. In augustus 1969 heeft de Gemeente ze verplaatst naar het plantsoen aan de Meldestraat. Het lijkt wat misplaatst twee van die trotse beelden in een verder gewone straat.

In Nagele staat ook nog een leeuw vooraan in het dorp die identiek is aan een leeuw uit Kraggenburg. In 1976 ontvreemde Nagele een leeuw uit Kraggenburg en maakte er gauw een kopie van en bracht het originele exemplaar onmiddellijk terug.

In de nacht van 29 op 30 dec. 1992 probeerde een groep uit Creil de Kraggenburger leeuwen te stelen. Maar door uitlekken van dit plan waren ze voorbereid in Kraggenburg. Sinds dan liggen de leeuwen zwaar verankerd in een betonnen voetstuk, zodat ontvoeren niet meer mogelijk is.

Eind januari 2010 werd een leeuw van de Meldestraat gebruikt om er een mal van te maken. Sindsdien staan er vier "neppers" van leeuwen aan de voet van de poldertoren, die gemaakt zijn door kunstenaar Marieke van Diemen.

Vermeldenswaardig is dat op de oorspronkelijke plek aan het Amsterdam-Rijnkanaal in 2015 kopieën zijn neergezet van de replica's die bij de poldertoren staan. De originele leeuwen kregen ze niet terug, maar ze mochten de mal wel gebruiken.

Het verhaal begon met vier leeuwen en eindigt met dertien leeuwen.

Kees & Co Bolle

Studiezaal

Het aantal studiezaalbezoeken kwam in 2021 uit op 45. Dit is een daling van 50% met 2020, toen de studiezaal bezoeken uitkwamen op 89. Deze daling heeft te maken met de maatregelen rond corona, maar ook door de betere digitale beschikbaarheid van de archiefstukken. Mensen hoeven de studiezaal niet altijd meer te bezoeken om aan hun informatie te komen.

De mensen die de studiezaal bezochten vroegen 189 stukken aan. In 2021 werden door bezoekers 466 stukken aangevraagd. Dit is ruim 50% minder dan het jaar daar voor. Het is een trend dat de aanvragen van stukken jaarlijks terug lopen. Dit komt door het verminderde bezoek op de studiezaal en de mogelijkheid om stukken ook digitaal in te kunnen zien.

De krantencollectie in het depot

Projecten

Crowdsourcing

Door crowdsourcing kunnen deelnemers uit het hele land helpen de gedigitaliseerde collectie foto's van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders te voorzien van nieuwe zoektermen. In 2021 werd door vrijwilligers ook weer hard gewerkt aan ons [project 'Dijken van Polders'](#) op de webpagina op www.velehanden.nl

Bijna 50 procent van de geplaatste foto's is nu voorzien van extra metadata. Bij dit project hoort een forum en ook dit betekent een extra klantkanaal.

Een greep uit de vragen die we op deze weg proberen te beantwoorden:

- + Waar en wanneer is deze foto genomen?
- + Bij welke gelegenheid is het gemaakt?
- + Welke personen kunt u indentificeren?
- + Welke activiteiten en/of beroepen zijn er te zien?
- + Welke gereedschappen of voorwerpen worden er gebruikt?
- + Welke gebouwen staan er op?
- + Kunt u verder nog iets vertellen?

Vele Handen / Challenge Up

In samenwerking met Welzijn Lelystad en Lelystadse Uitdagingen, het platform voor vrijwilligerswerk in Lelystad, is er een spin off project gestart. Jongeren van project 'Challenge up' gaan langs bij de bewoners in de verzorgingshuizen en doen gezamenlijk aanvullingen op de beschrijvingen van de fotocollectie.

Er werden verschillende bijeenkomsten georganiseerd om vrijwilligers samen te brengen en gegevens aan foto's toe te voegen. Dit leverde mooie uitwisselingen op en de archieven zijn zo ook op een niet traditionele wijze relevant.

330 dozen

Voor de overdracht van Tranche 7 ter digitalisering binnen het project *Digitale Taken Rijksarchivering* (DTR3) heeft Het Flevolands Archief 330 dozen omgepakt. Tranche 6 is gedigitaliseerd en inmiddels ook weer terug op locatie.

Flevopoldercast

Eind 2021 kwam onze podcastserie 'De Flevopoldercast' online. Het doel van deze podcast is om het grote publiek op een laagdrempelige manier kennis te laten maken met het archief. In deze serie praat host en archivaris Joep Koorndijk met verschillende gasten over het archief, de Zuiderzeesteunwet en het fenomeen polders. Door de podcast komt de luisteraar te weten wat een archivaris eigenlijk doet en dat er naast de grotere verhalen ook persoonlijke verhalen te vinden zijn bij Het Flevolands Archief. De podcast werd helemaal in eigen beheer geproduceerd.

'De Flevopoldercast' is te beluisteren via [YouTube](#) en [Spotify](#).

Wat hebben we nog meer bereikt?

Coronacollectie

In 2020 deden we een oproep om materiaal te leveren dat een beeld geeft van het leven in Flevoland gedurende de coronacrisis. Archivaris Joep Koorndijk liet begin 2021 in een [interview](#) met Omroep Flevoland zien wat mensen naar aanleiding van deze oproep hebben aangeleverd bij Het Flevolands Archief. www.omroepflevoland.nl

Audiovisuele collecties

Elize Weijers, projectleider van de projecten die betrekking hadden op de films van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders en de video's van de VLOD, was moderator bij een [panel](#) over archivering van audiovisuele media georganiseerd door het AVA-net. www.avanet.nl

Digitale daadkracht

DEN is hét kennisinstituut voor digitale transformatie in de cultuursector. In 2021 organiseerde DEN een reeks online kennissessies onder de noemer 'Digitale Daadkracht'. Directeur Marloes van der Sommen nam als spreker deel op 29 juni 2021 met een [college](#) over de 'Trend des Tijds'. Zo heeft zij niet alleen samenwerking en kennisuitwisseling binnen de branche verder uitgebouwd, maar ook Het Flevolands Archief op de kaart gezet in de archiefwereld en erbuiten. www.dezwijger.nl

Informatiehuishouding Overheden

In 2021 organiseerde het KIA – ‘Kennisnetwerk Informatie en Archief’ – een serie webinars met als thema ‘Grip op informatie’. In dit kader gaf onze Archivaris Jacqueline Deknatel toelichting op haar afstudeerscriptie ‘De stille kracht. Informatiecultuur en toegankelijkheid van overheidsinformatie’. Onder deze link is het [online webinar](#) terug te kijken.

Nieuwe collecties online

- + Op de derde ‘Dag van de Urker geschiedenis’ was Jacqueline Deknatel aanwezig voor het online komen van de collectie Urker Courant. Deze collectie is van Het Documentatie Centrum Urk en de Stichting Urker Toal. Bekijk de documentatie [hier](#).
- + De collectie bouwvergunningen van de gemeente Zeewolde werd in december overgebracht naar Het Flevolands Archief. Dit gebeurde tijdens een coronaproof feestelijke bijeenkomst in de studiezaal van het archief.
- + Daarnaast is de toegang voor twee archieven van het Waterschap en de provincie Flevoland (die zich al geruime tijd bij Het Flevolands Archief bevonden) alsnog gerealiseerd.

Het Flevolands Archief
Oostvaardersdijk 01-13
8242 PA Lelystad
T 0320 820 427
www.hetflevolandsarchief.nl